

Annex 2

INFRAESTRUCTURES ESPORTIVES A REUS

EL PIEC I EL MIEM

Intervenció Sr. Miquel Domingo

Regidor Urbanisme

Ajuntament de Reus

PLANIFICACIÓ URBANÍSTICA I ESPORT.

El Sr. Francesc Segarra, tècnic de la Generalitat i amic d'infància, ens ha fet una brillant exposició sobre eines de planificació en matèria esportiva. El cert es que no veig molt de sentit a continuar insistint en la planificació des d'una vessant encara més tècnica i avorrida inecessàriament per tant, els hi parlaré d'esport i urbanisme que és el que molt amablement m'han proposat i és pel que vostès han vingut avui aquí, però pretenc fer-ho des de una vessant més lúdica, de plantejos, més filosòfica si volen.

Us hauria de parlar d'urbanisme i esport, i per tant de planificació, de previsions que calen a la ciutat, però, en realitat cal parlar-ho des de la seva implicació en la ciutat viscuda i en relació amb el ciutadà, objectiu principal i final de tota planificació, de qualsevol proposta de ciutat. Per això necessito primer fer una aproximació a alguns conceptes urbanístics que en la redacció del nou Pla d'Ordenació Urbanístic Municipal de Reus (el Poum de Reus) els tenim com a bàsics. Necessito que els tinguin presents després.

La ciutat compacta, la ciutat cohesionada i la ciutat complexa. Ja està. Son conceptes relativament recents que fa uns anys tal vegada representaven tipologies de ciutat més aviat poc desenvolupades, avorrides, però que en l'actualitat representen modernitat i una manera de fer i treballar que ens posiciona molt bé a l'hora de formular propostes molt ben travades per parlar de medi ambient, de sostenibilitat i com no de persones, de ciutadans vivint en harmonia entre ells i el seu entorn.

Ciutat Compacta, vol dir una ciutat certament densa però no comprimida on es fa el seu desplaçament intern i la seva relació amb l'entorn immediat. Es contraposa a dispersa, atomitzada en diversos nuclis aïllats.

Ciutat Cohesionada, vol dir entesa socialment com a unitària, amb diferències es cert, però amb identitat de pertinença al conjunt, a la ciutat.

Ciutat Complexa, entesa com a mixtura d'usos capaç de que li passin moltes coses a l'hora.

Per tant recordin ciutat compacta, cohesionada i complexa en la mixtura d'usos.

Bé doncs, l'esport es una activitat física vinculada a un lloc, un espai on practicar-lo, d'ús privat i públic, a l'interior o l'exterior, de localització estàtica o de recorregut. Cada una d'aquestes disjuntives donarà unes previsions d'espai, d'ús; de manera d'utilitzar l'espai, la instal·lació o l'àmbit on el practiquem.

Per donar sortida a totes aquestes premisses, l'esport, a nivell urbanístic, va lligat al concepte de equipament i de espai lliure el que entenem popularment com a espais verd. En la mesura que en practiquem necessitem localitzacions, mides i formes diferents. Es evident que hi hauran diferències en el lloc de la pràctica esportiva si som dos jugant al tennis, deu al basquet o bé cinc-cents participant en una cursa popular. I en tots els casos fem esport, tan si el desenvolupen en un espai tancat com si utilitzem l'espai verd de la ciutat, els parcs i les places.

Per fer les previsions, de les necessitats esportives a nivell de ciutat, ja ho hem comentat, existeix el Mapa d'Instal·lacions Esportives Municipals (MIEM) de Reus i pretén la implementació de les instal·lacions esportives necessàries per garantir la possibilitat de la pràctica esportiva de tots els ciutadans en condicions de qualitat i proximitat als seus llocs de referència (llar, treball...).

La realitat es que el Mapa d'instal·lacions esportives es això, un mapa de localització, una previsió del municipi, no una proposta definitiva, perquè les previsions a llarg termini solen tenir el problema d'una planificació estàtica i que necessita una adequació constant a les noves circumstàncies sempre canviant. És evident que les previsions fetes aleshores (2005-2007) poc tenen a veure amb les actuals. Preveure en la ciutat consolidada és una cosa i moltes de les propostes en aquest sentit estan consolidades (Pavellons, clubs esportius...) però quan pensem en noves previsions a implantar cal adequar les propostes a la demanda real. Tindria sentit en el moment actual la implantació d'equipaments esportius (i d'altres evidentment) en localitzacions on el planejament encara no ha consolidat la colonització del territori? És evident que no, i es que la situació actual te molt poc a veure amb el que s'esperava tant sols fa cinc anys per exemple.

L'actualitat fa necessari un replanteig global del mateix MIEM amb noves maneres de respondre a la realitat canviant, donant preferència a les localitzacions consolidades, la connectivitat entre espais diversos i l'eficiència en l'ús. En el Pla d'ordenació urbanística municipal que estem redactant s'entén així; des de l'equip de redacció del Pla d'Ordenació portem ja mesos explicant la necessitat de repensar la ciutat, de plantejar noves formules d'actuació en el territori i això es aplicable també a moltes directrius sectorials com ara la mobilitat en relació al seu pla de la mobilitat o l'habitatge amb el pla de l'habitatge per posar algun exemple relacionat amb l'àmbit urbanístic. Es evident doncs que cal repensar l'esport en el municipi, plantejar noves formules d'actuació en referència a l'esport.

El primer que cal plantejar-se sota aquesta nova visió es com han canviat els hàbits, i les necessitats del ciutadà en un període de temps, curt sens dubte, però amb un canvi de cicle econòmic primer, però, i molt probablement mes important, també personal i sobretot social. Es cert que l'hàbit de l'esport marca tendència, en l'actualitat tots estem molt mes conscienciats de la necessitat de l'esport com una eina per mantenir-nos en forma o fins i tot es converteix en una forma de vida lligada sovint a una sobre activitat personal i fins i tot de relació social. Només cal comparar els usuaris actuals i els de fa deu anys de algunes instal·lacions o de les rutes de passejada habitual, a peu o en bicicleta, de la població fins i tot els hi posem nom i les bategem com la ruta del colesterol o millor de l'anticolesterol i això

també es esport i es pràctica esportiva. També es cert el creixement constant de l'ús dels equipaments esportius específics, públics o privats, per part de tota la població en general sense diferenciació de edats, barris o ètnies per sort en la practica esportiva no calen fronteres, de cap tipus. No es menys obvi que algunes practiques esportives de nou format (aquí cabria perfectament casos com el pàdel, futbol 7, la Btt o la profusió de esports extrems) han nascut o si mes no han vist la seva eclosió en els últims anys i caldrà estar atents al seu desenvolupament i implantació real un cop passades les primeres febres en la practica dels mateixos.

La planificació urbanística ha d'entendre, fer-se seus aquets nous referents i ha de respondre adequadament en la planificació de la ciutat i per tant a de proposar nous espais de practica, nous itineraris, alternatives d'us i millora de la seva accessibilitat i ho ha de fer de manera ordenada i progressiva periodificant les noves implantacions d'acord amb els seus creixements però en temps de crisi es fa necessari també un nou plantejament sobre l'aprofitament de les infraestructures les noves implantacions, i com no, les existents, i això es vàlid per tot tipus de infraestructures, les esportives també, i es més (i es aquí on els hi demano que recordin l'explicació del començament sobre la ciutat compacta, cohesiva i complexa) si entenem que l'urbanisme a Reus es pot entendre com un exemple de sostenibilitat econòmica i social per la seva disposició compacta en el conjunt de la ciutat, amb possibilitat real de ser cohesiva socialment, cal també dotar-la de mecanismes per afavorir la seva complexitat en la mixtura d'usos, cal planificar bé la ciutat es cert , però cal que tots entenguem que les infraestructures són cares i són de tots i entre tots les mantindrem, i es fa del tot necessari plantejar els usos compartits de les instal·lacions entre entitats però també per diferents usos apel·lant a aquella mixtura d'usos, aquella complexitat de la ciutat que els hi proposava.

Dos exemples per acabar: Es planteja des de el Pla d'Ordenació un recorregut verd de quasi cinc quilometres de llargària. Té sentit un esforç important per la ciutat en la seva execució si després no podem utilitzar-lo fàcilment, si ens costa accedir-hi si únicament es planteja com a reserva de sol o de vegetació?. Es evident que compartir espais pel gaudi, el passeig o la pràctica esportiva és la solució i caldrà incloure instal·lacions específiques es evident però la seva accessibilitat des de la ciutat consolidada forma part també del projecte d'espai verd i esportiu és clar.

L'altre exemple per entendre-ho serà el pavelló del Mas Iglesias on compartiran ús una escola, un Institut, Reus esport i lleure, les associacions de veïns i esportives i fins i tot caldrà buscar complicitats amb la mateixa universitat. Aquesta agrupació d'entitats permet un us quasi bé constant de l' instal·lació al compaginar els horaris (l' institut amb horari compactat que només en farà ús als matins, l'escola allarga el seu horari fins a primeres hores de la tarda amb un buit al mig a l'hora de dinar, horaris on precisament les estadístiques ens fa mes evident la baixa afluència per part de les associacions esportives o el mateix Reus esport i lleure, i que pot compaginar a una certa tendència a l'ús en horaris poc convencionals, primeres hores del dia, migdia o nit per part dels universitaris, i sempre contant a banda que les dimensions

permetran l'ús compartit de fins a quatre activitats alhora. Màxima rendibilitat, màxim aprofitament de la instal·lació planificada. És el que toca.

És doncs important, imprescindible planificar, però ara és també el temps de compartir usos i espais, de la convivència. I per nosaltres es temps d'esport com a forma de relació entre tots.

Moltes gràcies .